

BELÜGYMINISZTERIUM
III/I. Csoportfőnökség

SZIGORUAN TITKOS!
KÜLÖNÖSEN FONTOS!

67-8-2/76.

1. sz. pl.

Minősítés törölve!
14/R-293/Ü/526/2003
Szrend. alapján

2003 -12- 12

.....
aláírás

A BM. III. FŐCSOPORTFŐNÖK HELYETTESÉNEK

.....²/1976.sz.

U T A S I T Á S A

Budapest, 1976. július 22.

6-9-357/76

45-9/47/76.

1
1219

TARTALOMJEGYZÉK

1./	A BM III. Főcsoportfőnök Helyettesének ..2../1976. számú U T A S I T Á S A a külföldön szervezett operatív akci- ók rendjének szabályozásáról.....	3-5	oldal
2./	A BM III/I. Csoportfőnökség által kül- földön szervezett operatív akciók rendjének S Z A B Á L Y Z A T A	6-27	oldal
	I. A szabályzat célja	7.	oldal
	II. Az "AKCIÓ" fogalma, kezdeménye- zése, végrehajtása	7.	oldal
	III. Operatív akciók tervezése, szer- vezése külföldön	11.	oldal
	IV. Operatív akciók okmányolása ...	17.	oldal
	V. Különösen fontos biztonsági in- tézkedések	21.	oldal
	- A tervezett akciót végrehaj- tani SZIGORUAN TILOS!		
	- Az akciótervben foglaltaktól el kell /lehet/ térni.		
	- Az akció/-k/ legendája.		
	- Az önellenőrzés terve.		
	VI. Az akciók jóváhagyása	26.	oldal
	VII. Általános rendelkezések	26.	oldal
3./	<u>Mellékletek:</u>		
	1. sz.mell: Javaslat az akcióra	29-30	oldal
	2. sz. mell: Az akció végrehaj- tásának terve	31-34	oldal
	3. sz.mell: Jelentés az akció végrehajtásáról	35-36	oldal

67-8-2/76

Minősítés törölve!
H/8-293/ü/526/2003 sz. rend. alapján

2003 -12- 12

.....
aláírás

A BM III. FŐCSOPORTFŐNÖK HELYETTESÉNEK

.....²/1976. számu

U T A S I T Á S A

a külföldön szervezett operatív akciók
rendjének szabályozásáról

Budapest, 1976. július 22.

Az elmúlt években - kihasználva a nemzetközi légkör enyhüléséből adódó új lehetőségeket is - előreléptünk a hírszerző munkában. Megalapoztuk a több pozícióból végzett hírszerző munkát, kiszélesedtek a hírszerzés bázisai és lehetőségei a fő irányokban, fejlődtek eszközeink és módszereink, javult az információk és dokumentumok minősége, a szakterületek közötti együttműködés és koordináció, nőtt a különböző pozícióból végrehajtott hírszerző akciók száma, mélyült a hírszerző munka illegálitása.

A fejlett tőkés országok biztonsági szervei erőfeszítéseket tettek - és tesznek - hírszerző lehetőségeink korlátozására, a szocialista hírszerző szervek tevékenységének megakadályozására. Komplex biztonsági programok keretében erősítik titkos szolgálataikat, tökéletesítik elhárítási rendszereiket és azok módszereit, felhasználják a modern technika legújabb eszközeit, állampolgáraik jogait korlátozó új törvényeket léptet-

nek életbe, intézkedéseket tesznek lakosságuk pszichológiai megfélemlítésére. Céltudatosan törekszenek a szocialista országok hírszerzőinek és hálózatának felderítésére, leleplezésére, a behatolás érdekében "tálalják" saját ügynökeiket, fokozzák a szerveik közötti koordinációt és együttműködést.

Az általános operatív ügynökhelyzet ilyen bonyolult viszonyai megkövetelik a hírszerző munka hatékonyságának további növelését, a munka illegalitásának mélyítését, a biztonsági követelmények fokozottabb betartását és azok folyamatos fejlesztését. Ebből a szempontból az egyik legcélravezetőbb módszernek bizonyult, hogy az elmúlt években a legfontosabb hírszerző akcióink jelentős részét, számunkra kedvező hírszerző pozícióban hazai bázison, illetve harmadik országban realizáltuk.

A hírszerző munka illegalitásának elmélyítésére és biztonságának fokozására irányuló törekvéseknek a jövőben méginkább kifejezésre kell jutniuk a gyakorlati operatív munkában. Kötelezően törekedni kell arra, hogy a célországban hálózati személlyel személyes kontaktusra, csak egészen rendkívüli, illetve kivételes esetben kerüljön sor. A NATO országokban /mint harmadik országban/ operatív akcióra csak olyan kényszerhelyzetben vállalkozhatunk, amikor arra más lehetőséget az adott ügyben végzett gondos tanulmányozás nem biztosít. Egyéb európai és harmadik világbeli országban /mint harmadik országban/ csak olyan esetben lehet akciót végrehajtani, amikor hazai bázison ennek lehetősége objektíve kizárt.

A hírszerző munka illegalitásának mélyítése, biztonságának fokozása, az egyes munkaterületek között a hírszerző akciók tervezésében, szervezésében és dokumentálásában, valamint az eszközök és módszerek alkalmazásában kialakult eltérő felfogások

és gyakorlatok egységesítése érdekében kiadom:

"A BM III/I. CSOPORTFŐNÖKSÉG
ÁLTAL KÜLFÖLDÖN SZERVEZETT OPERATIV
AKCIÓK RENDJÉNEK SZABÁLYZATA"-t.

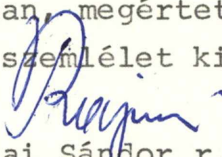
A Szabályzatban foglaltak végrehajtása érdekében

u t a s i t o m

a Csoportfőnökség vezetői állományát, hogy

- 1./ 1977. január 1-től csak a Szabályzatban rögzített elvek és előírások alapján tervezett és dokumentált operatív akciókat kezdeményezzen, fogadjon el, illetve hagyjon jóvá.
- 2./ A III/I-10 osztály vezetője dolgoztassa ki a Szabályzat szakmai oktatásának tematikáját úgy, hogy;
 - 1976. október 15-ig az osztály és alosztályvezetők a csoportfőnökhelyettes elvtársak vezetésével,
 - 1976. december 15-ig az operatív állomány az osztályvezető elvtársak vezetésévelsajátítsák el a Szabályzatban foglaltakat, amelynek mértékéről beszámoltatás útján győződjenek meg.

Felkérem a Csoportfőnökség Pártbizottságát, a pártszervezetek vezetőségeit és kommunistáit; legyenek a szakmai vezetés segítségére a Szabályzat feldolgozásában, megértetésében és az alkalmazásával kapcsolatos egységes szemlélet kialakításában.

Rajnai Sándor r.vörgy.
főcsoportfőnökhelyettes

Készült: 55 példányban!

Felterjesztve: Miniszterhelyettes Elvtársnak!

Kapják: - III/I. Csoportfőnök helyettesei,
- III/I. Csoportfőnökség osztály- és alosztályvezetői,
- Műszaki Tanfolyam parancsnoka.

BELÜGYMINISZTERIUM
III/I. CSOPORTFŐNÖKSÉG

67-8-2/76.

SZIGORUAN TITKOS!
KÜLÖNÖSEN FONTOS!

A BM III/I. CSOPORTFŐNÖKSÉG
ÁLTAL KÜLFÖLDÖN SZERVEZETT OPERATIV
AKCIÓK RENDJÉNEK

S Z A B Á L Y Z A T A

1976.

I.

A szabályzat célja

A hirszerző munka folyamata - lényegét tekintve - a hirszerző apparátus által végrehajtott, szorosán egymásbakapcsolódó operatív akciók láncolatából áll, amelynek egyik legsebezhetőbb pontja mindig a külföldön végrehajtott akciók során keletkezik. Ezért az ellenséges elhárító szervek eszközeinek és módszereinek fejlődésével, aktivitásuk fokozódásával kialakult általános operatív ügynökhelyzeti viszonyok megkövetelik a hirszerző munka illegalitásának mélyítését, a biztonsági követelmények betartását, s azok állandó fejlesztését.

A külföldön szervezett operatív akciók szabályozásának alapvető célja ennek megfelelően, a hirszerző munka színvonalának és hatékonyságának emelése, biztonságának fokozása.

II.

Az "AKCIÓ" fogalma, kezdeményezése, végrehajtása

1. A hirszerző munka biztonsága, a külföldön végrehajtott akciók tervezése, szervezése, a végrehajtás felelősségének növelése és az egységes értelmezés szempontjából meg kell határozni és - az eddigiekhez viszonyítva - ki kell terjeszteni az "akció" fogalmát. Ennek megfelelően:
2. A jövőben külföldi operatív hirszerző akciónak kell tekinteni:

a hirszerzés funkcionális feladataival összefüggően,

titkos eszközökkel és módszerekkel,
különböző pozícióból külföldön,
a hivatásos állomány és a hirszerzés operatív kapcsolatai által végrehajtott,
minden olyan előre megtervezett,
konspirált tevékenységet, amely
előzetes jóváhagyás alapján,
egy konkrét feladat megoldására irányul
és arról
a végrehajtó/-k/-nak be kell számolni, s
a végrehajtás során történt esetleges
dekonspiráció,
veszélyezteteti az akcióban résztvevő/k/
biztonságát,
nemzetközi bonyodalmakat okozhat és
ezáltal,
sérti a Magyar Népköztársaság és a szocialista tábor országainak érdekeit.

3. A hirszerző munkában leggyakrabban előforduló és a szabályozás szempontjából legfontosabb külföldi operatív akciók a következők:
- találkozók /céljától függő különböző típusai; soros, kapcsolatfelvételi, anyagátvételi, a hálózat kiképzését - s ha olyan stádiumban vannak - tippek, jelöltek tanulmányozását szolgáló személyes találkozók, stb., amikor személyes érintkezés történik/,
 - beszerzés végrehajtása /maga a realizálás, azaz a beszerzési beszélgetés, illetve a fokozatos beszerzés folyamatában végrehajtott találkozók/,
 - az összeköttetés /a személytelen összeköttetést biztosító feladatok - TPL. szervezés és dokumentálás, töltés, ürités, jelzőhelyszervezés, stb./,

- figyelés, vizuális felderítés és környezettanulmány /személy, objektum/,
/A különböző természetű és típusu speciális akciókat - aktiv intézkedés, technikai beépülés, titkos kiemelés, levél és csomag feladás, stb. - nem részletezzük. A biztonsággal kapcsolatos követelményeket azonban az ilyen akciók szervezése során is az itt rögzített alapelvek határozzák meg, azoktól eltérni ezekben az esetekben sem lehet!/.

4. Nem tekinthető operatív akciónak az a tevékenység, ami összefügg ugyan a hírszerző munkával, de a végrehajtása nem igényel különösebb konspirációt /pl. egy legális kiadvány - térkép, könyv, vagy más - megvásárlása könyvesboltban, ujságárusnál, stb./, vagy az, ami a fedőszervi feladatok ellátásával teljesen egybevágh.
5. Operatív akciók csak indokolt esetben, akkor kezdeményezhetők, ha az előzetes megfontolás alapján a végrehajtáshoz szükséges feltételek adottak, vagy biztosíthatók. Ezt figyelembe véve:

- akciók végrehajtását kezdeményezhetik:

/1/ közvetlenül: - a hírszerzés vezetői,
- a hírszerző tisztek,

/2/ közvetve: - a hálózat tagjai, társadalmi és hivatalos kapcsolatai.

/A /2/. pontban felsorolt kapcsolatok által kezdeményezett operatív akció realizálására közvetlenül annak a hírszerző tisztnek kell javaslatot tennie - kezdeményeznie - aki velük kapcsolatot tart!/.

6. Operatív akció végrehajtására minden esetben írásban kell javaslatot tenni, amit a jóváhagyásra illetékes vezető/k/-nek kell felterjesztetni. Előzetes jóváhagyás nélkül külföldön operatív akciót végrehajtani SZIGORUAN TILOS!

7. Külföldön operatív akciót végrehajthat/-nak/ és a végrehajtásban résztvehet/-nek/:

/1/ hirszerző tiszt és hirszerző tisztek csoportja,

/2/ a hirszerzés - akciók végrehajtására alkalmas - operatív kapcsolatai egyénileg, vagy hirszerző tisztekkel együttesen,

/3/ megfelelő kiképzés után /annak mértékétől, irányától és színvonalától függően/ külföldön dolgozó hirszerző tisztek feleségei, ha feladatukat minden esetben és pontosan meghatározzák.

8. A hirszerzés hálózatának tagjai, vagy egyéb operatív kapcsolatai csoportosan nem, vagy csak nagyon kivételes esetben - külön engedéllyel - hajthatnak végre operatív akciót. /Két kapcsolat érintkezését - pl. kapcsolatfelvétel, anyag-átvétel stb. - nem tekintjük csoportosnak!/.

9. A külföldi operatív akciók végrehajtása során felhasználható technikai eszközök:

a/ különböző foto berendezések /rejtve, vagy anélkül/,

b/ elektronikus jelző, hangrögzítő berendezések,

c/ kémiai, finommechnaikai eszközök és módszerek,

d/ az eszközök rejtését szolgáló különböző konténerek.

III.

Operatív akciók tervezése és szervezése külföldön

10. A külföldi operatív akciók tervezése és szervezése során be kell tartani /és tartatni!/ azokat az alapvető operatív szabályokat, amelyek biztosíthatják az akció kimenetelének és a végrehajtásban résztvevő személyek biztonságát.

Ennek elengedhetetlen feltételei a következők:

a/ Az akció indokolt legyen:

- akkor kezdeményezzük, ha a végrehajtáshoz hirszerző érdekek fűződnek;
- ha a kitűzött cél más módon nem elérhető és a realizálásra más lehetőség nincs;
- ha a végrehajtással vállalt kockázat arányban van a várható eredmény értékével;
- biztosíthatók a végrehajtáshoz szükséges feltételek, élő erők, anyagi- és technikai eszközök egyaránt.

b/ Az operatív ügynökhelyzet elemzése alapján az akció végrehajtható legyen: - ennek eldöntéséhez fel kell használni:

- a kezdeményező egység /osztály, rezidentura/ rendelkezésére álló saját adatokat /ha találkozt, kapcsolatfelvételt, stb. szerveznek, a külföldön élő személy biztonsági helyzetére vonatkozó adatokat/;

- annak az osztálynak az adatait, amely azzal az országgal foglalkozik, ahol az akció lebonyolítását tervezik /különös tekintettel a belpolitikai helyzet alakulására/;
 - a III/I-2 osztály adatait, amelynek alapján - megközelítő pontossággal - általános képet kaphatnak a hirszerzés működési területén kialakult operatív ügynökhelyzetről, annak várható alakulásáról, az ellenséges elhárító és hirszerző szervek ellenünk irányuló tevékenységéről;
 - minden esetben konzultálni kell az adott országban dolgozó rezidenturával, ha az előbb felsorolt módon nem tudtak megnyugtató képet alkotni az ország ügynökhelyzeti viszonyairól, vagy az akció színhelyét illetően nem rendelkeznek megfelelő ismeretekkel /különösen a vidéki városok védett objektumairól, tiltott körzeteiről, stb./;
 - 1977. január 1-től Bécsben, a REZINFORM rendszerben tárolt adatok felhasználása nélkül operatív akciót szervezni T I L O S ! /Erről részleteiben külön parancsban - más nyugati ország fővárosaiban pedig a rendszer alkalmazásának időpontjától függően - intézkedem!/ A rendszerben tárolt adatok természetesen a Központban is rendelkezésre állnak.
- c./ Az akció végrehajtásának helyét /ország, város, s az akció színhelye/ és időpontját úgy kell kiválasztani, hogy a különböző események ne akadályozzák, illetve ne zavarják meg a végrehajtását.

/1/ Az ország kiválasztásánál figyelembe kell venni:

- a b/ pontban felsorolt ügynökhelyzeti viszonyokat és ha a legkisebb mértékben is veszélyeztetve látják az akció és a benne résztvevők biztonságát, az akció végső kimenetelét; az ügynökhelyzet megváltozásáig ott, akciót szervezni nem lehet,
- nem lehet akciót szervezni olyan országos események időpontjában, amelyek a biztonsági szervek aktivitásának fokozódásával járnak /választások, hosszabb ideig tartó belső zavargások, és az azt követő időszak, stb./,
- nem lehet akciót végrehajtani magyar párt- és kormányfői látogatás, magasszintű párt- és kormánydelegációk látogatása idején, /kivéve, ha az, az utazó/k/ személyes biztonságával van összefüggésben/,
- egy országon belül figyelemmel kell lenni az egyes vidékeket érintő eseményekre /helyhatósági választások, katonai gyakorlatok, magasszintű -pl. kormányfői - látogatások utvonalai, vagy más/,
- ha az akciót itthonról kiutazó hajtja végre /vagy vesz részt a végrehajtásban/ pontos ismeretekkel kell rendelkeznie a vizum-, vám-, utlevélvizsgálat rendszeréről és gyakorlatáról, a közlekedési lehetőségekről.

Ezek eldönthetik /befolyásolhatják/, hogy:

/a/ legális, vagy illegális okmányokkal történjen -e történhet -e?/ az utazás,

- /b/ milyen közlekedési eszközt használjanak /reptéren vagy másutt lépjen be, honnan/,
- /c/ milyen operatív eszközöket vihet magával a kiutazó /hogyan kell megoldani annak rejtését, stb/,
- /d/ országon belül milyen közlekedési eszközöket vegyen, /vehet/ igénybe,

/2/ A város kiválasztásánál figyelembe kell venni:

- Az akció tervezett időpontjában helyi események nem zárják -e ki a végrehajtást,
- a város megközelítési lehetőségei /a fővárosból, vagy arról a pontról, ahová a kiutazó az országba érkezett/ különös tekintettel az önellenőrzés lehetőségeire,
- A legcélszerűbb /biztonságosabb/ közlekedési eszköz kiválasztása a város megközelítésére és a városon belüli önellenőrzésre /kényelmi, turisztikai, stb. szempontokat ki kell zárni!/,
- Az akció végrehajtását, annak időpontját, helyének kijelölését befolyásoló helyi szokások /éttermek, kávéházak, üzletek, muzeumok, stb. nyitvatartási ideje, ami eltérő lehet pl. a fővárosétól/,
- szállás lehetőségek, bejelentkezési kötelezettség, külföldiekre vonatkozó rendelkezések, azok kivédésének lehetőségei /pl. más városban szálljon meg és csak az akció napján érkezzon a helyszínre/,
- a városban végzendő mozgás, önellenőrzés lehetőségei, tartózkodás és megközelítés szempontjából tilos, veszélyes helyek, városnegyedek, utcák, középületek, stb.

d/ Meg kell tervezni a végrehajtás és az akció biztosítása céljából szükséges operatív erők és eszközök felhasználását:

- Az akciót végrehajtó személy kiválasztásánál - a vezetők objektivitása mellett - az általánosan ismert alapelvek közül különösen fontos;

- /1/ a biztonsági helyzet,
- /2/ tapasztalat, jártasság,
- /3/ bátorság, önállóság, őszinteség,
- /4/ helyi ismeret, nyelvismeret és
- /5/ az ügy ismerete!

/Ezeket a követelményeket kell figyelembe venni az akció végrehajtásában résztvevő/k/ - pl. a biztosítást végző - személyek kiválasztásánál is/.

- Az akció végrehajtásában résztvevő személyek pontosan ismerjék saját feladataikat, de csak annyit ismerjenek az ügyből és más résztvevők feladataiból, amennyit a saját feladatuk legtokéletesebb végrehajtásához ismerniük kell.
- Az akciót végrehajtó személynek /ha többen vesznek részt legalább 1 főnek/ ismernie kell annak az országnak a nyelvét, ahol az akció történik - többek között azért is - hogy a végrehajtást megelőző időszakban /napokban, órákban!/ is tájékozódni tudjon az olyan helyi eseményekről, amelyek befolyásolhatják a végrehajtást, az eredeti terv megváltoztatására, módosítására kényszeríthetnek. /A napi sajtó olvasása, rádióhallgatás elengedhetetlen, hogy váratlan helyzetekről: sztrájkok, tüntetések utvonalai, rendőrségi razziák, stb-ről értesüljenek/.

- Az akció végrehajtására készített tervekben pontosan meg kell határozni mit, hogyan, milyen operatív technikai eszközök felhasználásával kell dokumentálni, illetve a végrehajtás során milyen technikai eszközöket kell alkalmazni. /A résztvevők közötti kapcsolattartásra és jelzésekre elektronikus jelzőkészüléket, a találkozót hangrögzíteni kell, valamint mozzanatot fotózni - esetleg filmezni - akarják, stb., stb./ Ilyen esetekben nagyon fontos, hogy:

- /1/ időben igényeljék az eszközöket technikai szolgálatunk illetékes szerveitől;
- /2/ gondoskodjanak a felhasználók kiképzéséről, s a gyakorlásról;
- /3/ az eszközök szállításához szükséges rejtőkötényekről;
- /4/ dolgozzák ki a rendkívüli esetekben teendő intézkedések /eljárás/ módozatait, beleértve a hibaelhárítást is.

11. Amennyiben az akció végrehajtása során operatív technikai eszközöket használnak, az osztályvezető elvtársak technikai szolgálatunk illetékes alosztályvezetőjével - legalább telefonon - történt konzultáció alapján kötelesek meggyőződni arról, hogy a felhasználó elsajátította -e az eszköz kezelésére, felhasználására vonatkozó ismereteket. Ha a szolgálat vezetője /szakértője/ a felkészülést nem tartja kielégítőnek, megnyugtatónak, a felhasználót a kiképzés folytatására vissza kell rendelni. /Ez vonatkozik a hálózat tagjainak felkészítésére is/.

12. Biztosítani kell, hogy az akció színhelyéről, meghatározott és rendkívüli esetekben egyaránt leadhatók legyenek azok a jelzések /rezidenturának, központnak, biztosító/k/-nak, stb/, amiket az akciótervben meghatározott esetekre rögzítettek.
13. A 12. pontban foglaltakkal kapcsolatban - ha az akciót illegális okmányokkal kiutazó hirszerzőtiszt hajtja végre - a Központnak történő jelzés/-ek/ leadására a 2/1975. sz. Utasításomban foglaltak /"I/T Módszer" alkalmazásának és forgalmazásának rendje/ az irányadók.

IV.

Az operatív akciók okmányolása

14. A külföldi operatív akciók okmányolásával kapcsolatban kialakult gyakorlatot bizonyos mértékben módosítani, korszerűsíteni kell úgy, hogy az okmányolás egységes elvek és azonos követelmények szerint történjen.

A jövőben minden operatív akció elengedhetetlen három alapokmánya a következő:

/1/ javaslat az akcióra /1.sz.melléklet/

/2/ az akció végrehajtásának terve /2.sz. melléklet/ amelyhez csatolni kell:

- az akcióban résztvevő személyek legendáját,
- az önellenőrzés tervét, utvonalának térképét /az akció helyének megjelölésével/

/3/ jelentés az akció végrehajtásról /ill. arról, miért nem történt meg a végrehajtás, vagy a végrehajtás során miért tértek el az eredeti tervtől/.

Minden más okmány ezt a három alapokmányt egészíti ki, melyek az akció jellegétől, helyétől, a végrehajtó személytől /hírszerző tiszt, vagy hálózat/ függően változhatnak.

15. A javaslat és az akció végrehajtásának tervét tartalmilag elsősorban az határozza meg, hogy;

a./ milyen jellegű akciót, hol mikor és milyen célból akarunk végrehajtani,

b./ itthonról kiutazó hírszerző tiszt /vagy kapcsolat/ hajtja -e végre,

- "legális" fedőokmányokkal,
- illegális okmányokkal,
- melyik országban,

c./ külföldi rezidenturán dolgozó hírszerző tiszt, vagy kapcsolat hajtja -e végre,

- abban az országban, ahol dolgozik,
- harmadik országban,

d./ külföldi állampolgárságu hálózati személy hajtja -e végre,

- abban az országban, ahol él,
- abban az országban, amelyiknek állampolgára,
- saját személyi okmányokat,
- vagy illegális okmányokat használ,

e./ az akció végrehajtása során milyen operatív technikai eszközöket kell /illetve akarunk/ felhasználni.

16. Az akcióra vonatkozó javaslatot és a végrehajtás tervét a jövőben minden esetben együtt kell elkészíteni, kezelni és jóváhagyásra felterjeszteni. Ha végrehajtásra több lehetőség is van, a lehetséges alternatívákat a végrehajtási tervekben rögzíteni kell. Döntés után azonban az elfogadott, illetve jóváhagyott megoldást kell végrehajtani.
17. A külföldi rezidenturákon dolgozó hirszerző tiszttek a jövőben is az eddig kialakult gyakorlatnak megfelelően készítenek önálló, komplex javaslatokat az általuk kezdeményezett akciókra, az érvényben lévő utasítások alapján, az itt rögzített elvek és előírások figyelembevételével.
18. A javaslatot és az akció végrehajtásának tervét /a mellékletekkel/ a rezidenturáknak is együttesen kell felterjeszteniük írásban, hogy a Központban a javaslat elbírálásánál a végrehajtás lehetőségeinek megítéléséhez azt figyelembe lehessen venni.
19. Hálózati személyek és más operatív kapcsolattal kialakított és korábban már jóváhagyott összeköttetési rendszerekben /személyes, vagy személytelen/ szükséges változtatásokra, módosításokra a jövőben minden esetben külön javaslatot kell kidolgozni és felterjeszteni /a központi állománynak és a külföldön dolgozóknak egyaránt/, részletesen indokolva a javasolt változtatás okait függetlenül attól, hogy a kezdeményezés a hálózati személytől, vagy a hirszerző tiszttől származik. A javasolt változás jóváhagyásáig - ha azt nem biztonsági intézkedések, veszélyhelyzetek indokolják - az összeköttetés rendszerén és módszerein változtatni nem lehet.

20. A külföldön dolgozó hirszerző hálózattal /azokban az esetekben, ahol az összeköttetés még nem, vagy nem minden fázisában személytelen/ a csoportfőnök és helyettesei által jóváhagyott egyéves összeköttetési tervek alapján kell szervezni a kapcsolatot. A soron következő találkozóra /helye, időpontja/ a központi állomány és a rezidentura az utolsó találkozóról készült jelentés "Javaslat" részében a terv alapján tesz javaslatot.
21. Hosszabb időre szóló összeköttetési tervek kidolgozására kell törekedni a fontosabb operatív kapcsolatok tartásában is. Ahol azonban ez még nem lehetséges: legalább 2-3 alkalomra előre meg kell határozni a találkozók lehetséges időpontját és helyét, hogy az akciót jóváhagyó vezető időben állást tudjon foglalni.
22. A találkozó jelentések "Javaslat" részében kell a hálózat és operatív kapcsolatok által olyan hozzánk intézett kéréseik, egyéni problémáik megoldására is javaslatot tenni, amiknek jelentősége, vagy indokolása nem tesz szükségessé külön javaslatot. /Pl. egy információért kifizetendő összeg nagysága, valamilyen költségének a megtérítése, a találkozó más városba, más időpontba - nem este, hanem reggeli órákra, stb. - történő áthelyezése. Harmadik országba természetesen már csak külön javaslat és a központ jóváhagyása után lehet találkozót szervezni, ha annak indoka felmerül, a 19. pontban foglaltak szerint/.
23. A rezidenturák számára a Központból kapott utasítások végrehajtása kötelező. Az utasítás, okmány az akció

végrehajtására. Ha azonban a végrehajtás lehetőségét /hely, időpont, stb./ biztonsági szempontból a rezidens, illetve a rezidentúra tagjai veszélyesnek ítélik, a rezidensnek kötelessége időben észrevételt és általa megfelelőnek tartott javaslatot tenni a szükséges módosításra.

V.

Különösen fontos biztonsági intézkedések

24. Az akció végrehajtása során a jóváhagyott tervben rögzített megoldástól /alternatíváktól/ eltérni elvileg nem, illetve csak a végrehajtást engedélyező vezető hozzájárulásával lehet.
25. Adódhatnak azonban olyan helyzetek, amikor jóváhagyásra már nincs lehetőség és az eltérés nem csak megengedett, hanem kötelező! Ez nagy felelősséggel jár, találékonyságot, jó helyzetfelismerést és önállóságot követel az akciót végrehajtó személyektől.

A tervezett akciót végrehajtani SZIGORUAN TILOS!

- a/ olyan helyzetekben, amelyek egyértelműen veszélyeztetik az abban résztvevők biztonságát, nyilvánvaló dekonspirációhoz vezet és nemzetközi bonyodalmakat okozhat,
- b/ ha az a/ pontban foglaltak alapos gyanuja áll fenn és annak ellenkezőjéről megnyugtatóan meggyőződni nem tudott,

- c/ ha a végrehajtón kívülálló okokból /közlekedési baleset, rosszullét, stb/ bekövetkezett időhiány miatt a tervezett önellenőrzést nem tudta végrehajtani, s ezért nem győződhetett meg a biztonsági feltételekről,
- d/ ha nem az akció végrehajtásával összefüggően, de a végrehajtó olyan váratlan helyzetbe került /razzia, stb/, ami egyértelműen felhívhatta rá a biztonsági szervek figyelmét,
- e/ és természetesen akkor, ha a végrehajtást - számára esetleg érthetetlenül, különösebb indoklás nélkül, pl. az utolsó ellenőrzési ponton leadott jelzéssel - megtiltották.

Az akciótervben foglaltaktól el kell /lehet/ térni:

- a/ ha a helyszínen olyan lehetőségeket ismertek fel, amelyek egyértelműen a végrehajtás biztonságosabb végrehajtására /vagy bizonytalanságára/ hat, és más megoldás "rögtönzése" célszerűbb /megnyugtatóbb/,
- b/ ha a partner /hálózat, jelölt, stb/ körülményei, kérései, biztonsági, emberi, operatív, vagy más megfontolások az eltérést indokolttá teszik és nem jelent dekonspirációs veszélyt, nem vezet a kapcsolat megszakadásához,
- c/ ha kiderül, hogy valamiben pontatlan volt a tervezés és a végrehajtás aszerint nem lehetséges,

d/ ha a kapcsolat őszinteségét nem tartja megnyugtatónak.

26. Az előbbi pontban foglaltak is indokolják tehát, hogy minden akciót úgy tervezzenek, hogy a végrehajtásra legalább két egymást követő időpont /az akció jellegétől, a végrehajtás helyétől függően hosszabb, vagy rövidebb időközzel/ álljon rendelkezésre. Ezt a javaslatban természetesen rögzíteni kell.

27. Az akciók legendája

A külföldön szervezett akciók biztonságos végrehajtásának nélkülözhetetlen feltétele a jó legenda. A legendát az akció végrehajtója, illetve - feladataik jellegétől függően - a végrehajtásban résztvevők dolgozzák ki.

28. Az akcióban résztvevő hálózat, vagy más operatív kapcsolat/-ok/ legendáját a kapcsolat tartójának kell kidolgoznia.

A legenda: a/ pontosan határozza meg az akcióban résztvevő/-k/ magatartását, mozgását, tevékenységét a kiindulástól az akció befejezéséig /illetve a kiindulási helyre történő visszaérkezésig/,

b/ olyan logikus, valóság-hü indokolást kell tartalmazzon a résztvevő/-k/ magatartásának legapróbb mozzanataira /beleértve a technikai eszközök, stb. szállításának, használatának indokolását/ is, amely - vagy amelyek - még lebukás esetén is magyarázatot ad az ellenséges elhárítás számára, s ennél fogva ki lehet /kell!/ tartani mellette.

29. Az akció végrehajtásának megkezdése előtt az illetékes vezetőknek minden esetben meg kell győződni arról, hogy a végrehajtó/-k/ tökéletesen ismerik -e legendájukat.
30. Ha egy konkrét ügyben több, vagy folyamatosan hajtának végre akciót, mindaddig amíg az első alkalommal kidolgozott legendát nem "használták fel", újat kidolgozni nem kell. Abból kiindulva azonban, hogy ugyanabban az ügyben az előző akcióval azonos helyen és körülmények között újabb akció nem történhet: a legendát a változásoknak megfelelően állandóan korrigálni, tökéletesíteni kell.

Az önellenőrzés terve:

31. A külföldön szervezett akciók és a végrehajtásban résztvevők biztonsága érdekében részletesen ki kell dolgozni az akció végrehajtása előtti magatartás, mozgás, illetve önellenőrzés tervét.

Az erre vonatkozó operatív alapelvek, szabályok ismertek.

A jövőben azonban követelmény, hogy:

- a/ külön önellenőrzési tervet kell készíteni /írásban/, s az foglalja magába a kiindulási ponttól az akció befejezése utáni visszaérkezésig tartó időszakot,
- b/ az önellenőrzés utvonalát, annak időtartama alatt követendő magatartást, mozgást, a mozgás "indokolását" a terv a lehető legnagyobb pontossággal rögzítse,
- c/ az önellenőrzési tervben meg kell jelölni azokat a fix ellenőrzési pontokat, ahol az önellenőrzést

végzőnek az általa megadott időpontban meg kell jelennie /tartózkodás, áthaladás/, hogy adott esetben - ha kell utolsó percekben is - ;

- meg lehessen találni az akció végrehajtásának megakadályozása /pl. más uton érkezett veszélyjelzés esetén/,
- jelzés /-ek/ leadása, ellenőrzés,
- ellenfigyelés megkezdése, stb. céljából.

/Különösen fontos ez, ha itthonról kiutazó hajt végre akciót és napokat tölt az adott országban anélkül, hogy vele pl. a rezidentura, vagy más kapcsolatba kerülne/,

d/ az önellenőrzés végleges utvonalát - külön megjelölve a fix ellenőrzési pontokat és az akció végrehajtásának színhelyét- térképen kell rögzíteni, s azt az akció végrehajtási tervének mellékleteként / 14. /2/ pont / kell jóváhagyásra felterjeszteni.

32. Az önellenőrzés részletes tervét az akció végrehajtója dolgozza ki.
33. A részletes, írásban kidolgozott legendát és önellenőrzés tervét a központban az osztályvezető, külföldön a rezidens hagyja jóvá. Az akció végrehajtására készült tervvel egyidejűleg, csak az önellenőrzés utvonalának térképét kell felterjeszteni. /A legenda és önellenőrzési terv - felsőbb jóváhagyáshoz szükséges - lényegét az akció végrehajtására készült tervnek is tartalmaznia kell. Lásd: 2. sz. melléklet/.

34. Ha külföldön dolgozó hirszerző tiszt /rezidentura/ központi utasításra hajt végre operatív akciót, a legendát és az önellenőrzés tervét /ha arra vonatkozóan a központnak különösebb utasítása nincs, vagy ha van, azt figyelembe véve/ a rezidentura dolgozza ki, s az akció végrehajtásáról készült jelentés mellékleteiként terjeszti fel.

/Nem kell legendát és önellenőrzési tervet készíteni írásban pl. egy levél konspirált feladása esetén, de a rezidens egyetértésével a mozgást "indokolni", legendásítani és önellenőrzést végezni kell!/.

VI.

Az akciók jóváhagyása

35. A külföldön szervezett operatív akciók /illetve azok dokumentumainak/ jóváhagyása a III/I Csoportfőnökség ügyrendjében meghatározott jogkörök szerint történik.

VII.

Általános rendelkezések

36. Az európai országok fővárosainak kivételével más városokban /körzetekben/ azonos időpontban több akciót végrehajtani nem szabad. Ezt a területért felelős operatív osztályok koordinálják/ egyeztetik és tartják nyilván/ ezért az akció időpontját, helyét az illetékes osztályokkal minden esetben egyeztetni kell.
37. Az Ausztriába szervezett akciók koordinálására a 6/1970. sz. "A BM III/I. Csoportfőnökség által Ausztria területén szervezett operatív akciók szabályozása"

tárgyában kiadott Főcsoportfőnökhelyettesi Utasítás és annak "Végrehajtási Szabályzata" változatlanul érvényben marad.

38. Az illegális okmányok igénylése, kezelése a jövőben is az "I/U. Módszer" alkalmazása tárgyában kiadott 1/1975. sz. Főcsoportfőnökhelyettesi Utasításban szabályozott módon történik.
39. Az operatív akciók végrehajtása során felmerült költségeket az érvényben lévő pénzügyi utasításoknak megfelelően kell elszámolni.

M E L L É K L E T E K

67-8-2/76

1. sz. Melléklet!

BELÜGYMINISZTERIUM
III/I- Osztály

Szigoruan titkos!

J ó v á h a g y o m :

.....
Főcsoportfőnökhelyettes
/Csoportfőnökhelyettes/

Tárgy:
akcióra

J A V A S L A T
Budapest, 1976. december ...

- I. Mikor, milyen akciót, hol /ország, város/ akarnak végrehajtani, milyen célból, s mi indokolja az akció végrehajtását.
- II. Ki, vagy kik hajtják végre /név, rendfokozat, beosztás;
 - mi teszi indokolttá, hogy a megjelölt személy /személyek/ hajtsák végre az akciót /ügyismeret, tapasztaltság, jártasság, nyelvismeret/,
 - milyen okmányokat használ/-nak/ majd.
- III. Az ügy rövid ismertetése /összefoglalása/, elsősorban a végrehajtás realitását megerősítő adatok.
- IV. Mit akarnak elérni az akció végrehajtásával /mit várnak attól/, s milyen operatív technikai eszközöket

akarnak /vagy kell/ felhasználni.

.....
hírszerző tiszt

.....
alosztályvezető

Egyetértek:

.....
osztályvezető

MEGJEGYZÉS:

- Az így elkészített javaslat tartalmazza azokat a legfontosabb kérdéseket, amelyekre az akciót jóváhagyó vezetőnek az elvi döntés meghozatalához szüksége van.
- A végrehajtás részletes tervét az "Akció-terv" tartalmazza, amit a javaslattal egyidőben kell elkészíteni és felterjeszteni. A végrehajtás minden részletére az terjed ki.
- Ugyanakkor, ha a jóváhagyásra illetékes vezető igényli, összefoglaló jelentést készített, vagy az ügyre vonatkozó teljes anyagot tanulmányozza. Ezért kell a javaslatban csak a lényegre törekedni, az akció értelmét, indoklását leírni.

..-

67-8-2/76

2.sz. MELLÉKLET!

BELÜGYMINISZTERIUM
III/I- Osztály

SZIGORUAN TITKOS!
KÜLÖNÖSEN FONTOS!

J ó v á h a g y o m :

.....
Főcsoportfőnökhelyettes
/Csoportfőnökhelyettes/

Tárgy:
akció

VÉGREHAJTÁSÁNAK TERVE
Budapest, 1976. december ...

/Megbeszélésre szolgáló személyes találkozó - kapcsolatfelvétel, anyagátvétel stb. - végrehajtására itthonról kiutazó hirszerző tiszt/-ek/ által/:

T a r t a l m a :

I.

- Ki a hálózati személy, hol van a működési területe. Biztonsági, konspirációs helyzete. Megbízhatósága.
- A tervezett találkozó célja /részletesen/ jellege, előre látható időtartama.
- Az akció helye, időpontja. /Előre kidolgozott összekötési terv alapján szervezték -e?/ Hogyan utazik az akció színhelyére a hálózati személy, milyen közlekedési eszközt, vagy eszközöket vesz igénybe ha az akció más városban, vagy országban történik.

- Milyen utiokmányokat használ harmadik országba utazása esetén.
- Hogyan "legalizálja" távollétét az akció időtartamára; munkahelye, családjá, ismerősei stb. előtt.
- Milyen önellenőrzést végez az akcióra utazás, helyszínen tartózkodás és az akció befejezése után.

II.

- Az akciót végrehajtó hirszerző tiszt/-ek/ neve, konkrét feladatai/-k/.
- Az akció országába való utazás módja, utvonala, időpontja. /Utiokmányok, közlekedési eszközök/.
- Az akció végrehajtásához szükséges operatív és operatív-technikai eszközök, s azok szállításának és rejtésének módja, illetve legalizálása. /Pénz, gamma, titkos irószér, írásban rögzített utasítás, jeltárgy, stb./.
- Hogyan szállítja tovább a hálózati személy a részére átadott eszközöket, anyagokat.

III.

- A célországban való tartózkodás módja, szálláshelyek kiválasztása. A tartózkodás legendája. /Hivatalos, turista, átutazás, stb./
A célországba érkezés és az akció időpontja közötti időre tervezett tevékenység, a tartózkodás "legalizálása", indokolása.
- Rezidenturával, külképviselettel, ezek beosztottaival való érintkezés módja, mértéke. Mi teszi ezt szükségessé. Az érintkezés legendája.

Személyes érintkezés hiányában a rezidentura tájékoztatásának módja és mértéke a tervezett akcióval kapcsolatban.

IV.

- A kapcsolatfelvételi hely és a tervezett találkozóhely-/ek/ előzetes ellenőrzésére tett intézkedések, megállapítások. /A REZINFORM adatai!/
- A kapcsolatfelvételi és találkozóhely színhelyére érkezés, valamint a találkozó lefolytatásának biztonsága érdekében tervezett intézkedések.
Amennyiben az akcióban több hirszerző tiszt vesz részt, úgy e feladatok lebontása egyéenként, /ellenőrzési pontok, jelzőrendszerek/.

V.

- A hálózati személlyel való együttlét legendája.
- A találkozó /tárgyalás/ lebonyolításának terve.
- Anyagátvétel esetén az átvétel módja, az anyag biztonságba helyezésének, illetve Központba juttatásának terve.

VI.

- Az elhárítás jelenléte és egyéb zavaró körülmények eseteire tervezett intézkedések. /A találkozó előtt, alatt és után/.
- Az akcióban résztvevő hirszerző tiszt/-ek/ jelzési, kapcsolatba lépési lehetősége a Központtal, illetve a rezidenturával az akció ideje alatt.
- A biztosító találkozó időpontja és helye.

és annak "Végrehajtási Szabályzata" változatlanul érvényben marad.

38. Az illegális okmányok igénylése, kezelése a jövőben is az "I/U. Módszer" alkalmazása tárgyában kiadott 1/1975. sz. Főcsoportfőnökhelyettesi Utasításban szabályozott módon történik.
39. Az operatív akciók végrehajtása során felmerült költségeket az érvényben lévő pénzügyi utasításoknak megfelelően kell elszámolni.

VII.

- Az akció anyagi, technikai feltételei, várható költségkihatása.
- A kiutazó hirszerző tiszt/-ek/ visszaérkezésének tervezett időpontja, módja.
- Javaslat a következő találkozó helyére és időpontjára, annak biztosítójára.

.....
hirszerző tiszt

.....
alosztályvezető

Egyetértek:

.....
osztályvezető

MEGJEGYZÉS:

- A felsorolt kérdéseket az akció jellegétől függően értelemszerűen kell feldolgozni.
- Az akcióterv fent vázolt részletessége nem vonhat maga után felesleges szószaporitást. Pl. ha az akcióra a hirszerző tiszt nem visz magával semmilyen operatív eszközt, akkor természetesen nem kell erről az akciótervben említést tenni.
- Csatolni kell az önellenőrzés tervét és az önellenőrzés utvonala/i/-ről, az ellenőrzési pontokról készített térképet, valamint
- az akcióban résztvevő/k/ legendáját.

..-

67-8-2/76

3. sz. Melléklet!

BELÜGYMINISZTERIUM
III/I- Osztály

SZIGORUAN TITKOS!

Tárgy:
akció végrehajtásáról

J E L E N T É S
Budapest, 1976. december....

Az akció végrehajtásáról készült jelentés - tartalmi és formai része egyaránt - lényegében az akcióterv felépítését követi. Ügyelni kell azonban arra, hogy feleslegesen ne ismételje a terv részleteit. /Csak azért, hogy jelentések: a találkozó legendáját nem kellett felhasználni, nem kell megismételni az egész legendát/.

Alapvető követelmény, hogy részletesen, valóságghüen és pontosan adja vissza a beszámoló jelentés az akció során történeteket /elindulástól a visszaérkezésig/, különösen azokat a részeket;

- 1./ - ha valamilyen okból eltértek az eredeti tervtől, s azokat az okokat, amelyek indokolttá tették az eltérést,
- ha végrehajtásra /vagy valamely részletére/ több alternatívát dolgoztak ki, fogadtak el, azt amelyik szerint az akciót végrehajtották és azokat az okokat, amiért éppen azt a megoldást választották,

- az ellenséges elhárító /vagy hirszerző/ szervek tevékenységével kapcsolatban az utazás, helyszini tartózkodás, önellenőrzés során szerzett tapasztalatokat, adatokat,
- 2./ - ha személyes találkozót hajtottak végre, a kapcsolat beszámolóját,
- témák szerint az általa adott információkat és dokumentumokat /részleteiben ezeket külön információs jelentésekben kell feldolgozni/,
 - saját személyével kapcsolatban adott tájékoztatást /egyéni élete, biztonsági-, anyagi-, családi helyzete és egyéb vonatkozású problémái/, kérdéseit és kéréseit,
 - a feladatai ellátásával kapcsolatos kérdésekről mondottakat, kéréseit,
- 3./ - az összeköttetéssel kapcsolatban felvetett problémáit, javaslatait, kéréseit,
- 4./ - a kapcsolatra vonatkozó minden más adatot, információt, beleértve a magatartására, őszinteségére, a felvetett kérések jogosságára vonatkozó saját benyomásokat, véleményt, illetve a megoldásra vonatkozó javaslatokat.

MEGJEGYZÉS:

- Ha az akció végrehajtásában több személy vett részt, saját feladatuk végrehajtásáról, a tapasztalatokról külön-külön kell beszámolni. /Esetenként az akciót jóváhagyó vezető ettől eltekinthet/. A végrehajtásról szóló jelentést tájékoztatásra fel kell terjeszteni az illetékes vezető/-k/-nek.
- Amennyiben az akció "személytelen" volt /TPL töltés, ürités, technikai beépülés, anyagok postai úton történt továbbítása stb./ értelemszerűen annak részleteiről kell ugyanilyen elvek alapján, részletesen beszámolni.

.....
főop. beo.